

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
ในจังหวัดนครพนม

ชื่อและนามสกุล นายสิทธิวุฒิ คำโสม

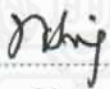
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

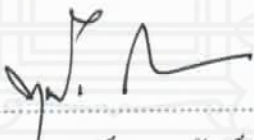
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

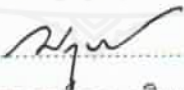
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สีสังข์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วศินา จันทศิริ

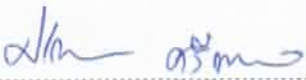
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(อาจารย์พงษ์พิศ คุลยพัชร)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สีสังข์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วศินา จันทศิริ)

 ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ในจังหวัด นครพนม

ผู้วิจัย นายสิทธิวิทย์ คำโสม รหัสนักศึกษา 2549000673

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสั่งข์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.วศินา จันทศิริ

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม 2) การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ ครู นักเรียน ผู้ปกครองและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่ดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัดสกลนคร จำนวน 6 โรงเรียน 280 คน ประกอบด้วย ครู 46 คน นักเรียน 87 คน ผู้ปกครอง 87 คน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ร้อยละ 60.90 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 37.96 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาแล้วระหว่าง 10-20 ปี สำหรับนักเรียน ร้อยละ 52.20 เป็นเพศหญิงพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ส่วนผู้ปกครองและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีอาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่ 2) ผลการศึกษาการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการผลิตพืชและแผนการประกอบเลี้ยงอาหารกลางวัน ส่วนในการผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการประเภท ถั่วเมล็ดแห้งและพืชผัก ผลผลิตยังไม่เพียงพอกับความต้องการ 3) ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานโครงการ ฯ ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นว่าด้านโรงเรียนสามารถผลิตพืชได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี การศึกษา และผลผลิตการเกษตรสามารถนำมาประกอบเลี้ยงอาหารกลางวันได้อย่างเพียงพอกับความต้องการแต่ละวันและต่อเนื่องเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย 4) ส่วนปัญหาการดำเนินงานโครงการ ฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเห็นว่าการผลิตการเกษตรเพื่อประกอบอาหารกลางวัน ยังมีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะ ควรทบทวนแผน/ผล การดำเนินงานโครงการ ในรอบที่ผ่านว่าพบปัญหาหรือความเสี่ยงที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมหาแนวทางลดหรือป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ตลอดกระบวนการดำเนินงานโครงการ

คำสำคัญ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จังหวัดนครพนม

Thesis title: Operations of the Agriculture for Lunch Project of Border Patrol Police Schools in Nakhon Phanom Province

Researcher: Mr. Sittiwut Khomsom ; **ID:** 2549000673;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr.Sunan Seesang, Associate Professor;

(2) Dr. Vasina Chandrasiri ,Associate Professor, **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to study 1) general information of Border Patrol Police Schools, 2) operations of the Agriculture for Lunch Project of Border Patrol Police Schools, 3) opinions toward operations of the Agriculture for Lunch Project of Border Patrol Police Schools, and 4) problems and suggestions for operations of the Agriculture for Lunch Project of Border Patrol Police Schools in.

The studied samples included teachers, students, guardians including farmer housewives group who run the Agriculture for Lunch Project of Border Patrol Police Schools in Nakhon Phanom Province, attached to the Border Patrol Police Sub-Division 23, Sakon Nakhon Province numbering 6 schools, 280 persons which composed of 46 teachers, 87 students, 87 guardians and 60 members of farmer housewives group. Interview form was instrument for collecting data. Statistics used for data analysis were maximum value, minimum value, percentage, mean and standard deviation.

Findings from research results were as follows. 1) 60.90% of the teachers at Border Patrol Police Schools were male with the average age at 37.96 years. Most of them had served as teachers for between 10-20 years. For students, 52.20% of them were female living with their parents. Rice farming was occupation of most guardians and farmer housewives group. 2) In terms of study results of the operations of the Agriculture for Lunch Project, it was found no participation by most students' guardians in preparing plants production planning and preparing lunch planning. Meanwhile, nutritious food production did not meet their needs, such as dry beans and vegetables were insufficient. 3) In teachers' opinions toward the overall project operations, they agreed at medium level. But in their opinions toward schools capability in producing vegetables consecutively throughout academic year with sufficient agricultural products to be cooked for lunch consecutively in each day, they agreed at low level. 4) Overall problem of the project operation was at low level. They however opined that problems still existed in agricultural production for lunch at medium level. Suggestions were; to review the plan/results of the project operations over the past year to find out if there was any problem or risk which made the project operations failed to achieve the set goal. At the same time, an attempt should also be made to seek decrease or preventive measures for possible risks which may arise along the operation process.

Keywords: Border Patrol Police School, Agriculture for Lunch Project, Nakhon Phanom Province

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.วศินา จันทรศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอด
ด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้งสนับสนุนให้กำลังใจเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานจนทำให้ผู้วิจัยสามารถ
ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาในครั้งนี้เป็น
อย่างยิ่ง ตลอดจนอาจารย์ในสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ อันเป็น
ประโยชน์ยิ่งต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน จังหวัดนครพนม ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัด
สกลนคร ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในระดับจังหวัด
อำเภอและตำบล

คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม
ในมิติต่าง ๆ ต่อไป

สิทธิวุฒิ คำโสม

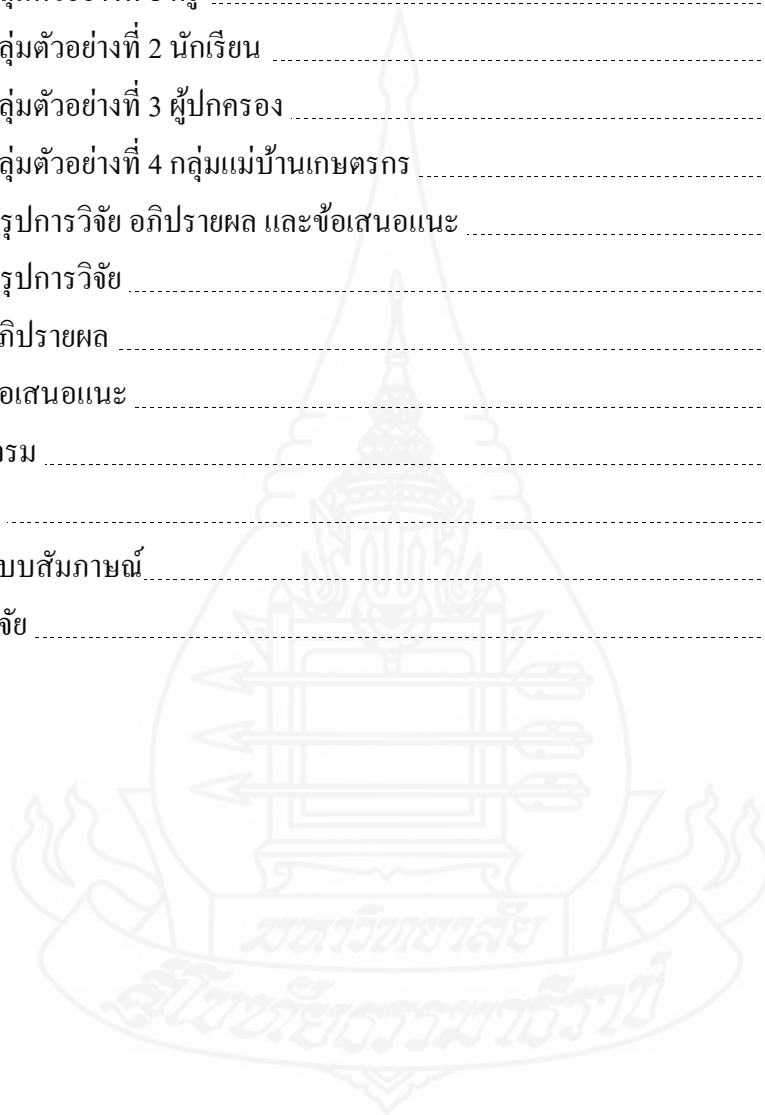
มิถุนายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน	6
การดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	11
แนวทางการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ	14
การสุขาภิบาลอาหาร	16
การปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรสำหรับพืช	17
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ครู	28
กลุ่มตัวอย่างที่ 2 นักเรียน	47
กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ผู้ปกครอง	52
กลุ่มตัวอย่างที่ 4 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	59
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปการวิจัย	63
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	72
แบบสัมภาษณ์	73
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน	22
ตารางที่ 4.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของครูผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นที่ทางการเกษตรของโรงเรียน	31
ตารางที่ 4.3 สภาพแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียน	32
ตารางที่ 4.4 การดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	34
ตารางที่ 4.5 การผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ	36
ตารางที่ 4.6 การแปรรูปและถนอมอาหาร	38
ตารางที่ 4.7 การประกอบอาหารกลางวัน อาหารเสริมที่มีคุณค่าและถูกสุขลักษณะ	39
ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	41
ตารางที่ 4.9 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเกษตร เพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	45
ตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	47
ตารางที่ 4.11 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	49
ตารางที่ 4.12 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง	52
ตารางที่ 4.13 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	54
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	56
ตารางที่ 4.15 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	59
ตารางที่ 4.16 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม	61

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 3

